UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLXXXI

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

tra eũ procedi, prout habetur in dicto ſtatuto de notific. maleſi. & in aliis ſtatutis punientibus maſſarios denegantes denuncias, & notificationes maleficiorum facere. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Qualitas adiecta uerbo, uel participio debet intelligi ſecundum tempus uerbi, uel participij.*

2 *Statutum diſponens ſuper aliquo cum certa qualitate præſuppoſita locum non habet, niſi de illa qualitate conſtet.*

3 *Bannitus capitaliter, qui poteſt impunè offendi, ſeu prohibetur receptari, priuatus eſt ciuilitate, omnibusq; iuribus, & beneficijs ciuitatis, nec poteſt beneficijs ſtatutorum de ciuibus loquentium gaudere.*

4 *Et quando id ſit uerum.*

5 *Bannitus palàm, & notoriè à ſuperioribus tolleratus, & receptatus non poteſt impunè offendi.*

6 *Abſolutio excommunicationis certam ſpecialem formã requirit, nec per æquipollens adimpletur.*

7 *Banni relaxatio, & abſolutio ſolo uerbo, ſolaq; uoluntate ſuperioris fit, & obtinetur.*

8 *Bannitus tolleratus in ciuitate à ſuperiore, uel eius officialibus cenſetur re bannitus.*

9 *Bannitus in contumaciam, & non ex ueris probationibus non eſt talis, qui poſſit ex diſpoſitione ſtatuti impunè offendi.*

10 *Statutum, quòd bannitus poſſit impunè offendi, eſt odioſum, & reſtringendum.*

11 *Bannitus licet propter bannum deſinat eſſe ciues, non tamen deſinit eſſe ſubditus, uel diſtrictualis uſque ad num. 18.*

12 *Ciuis, comitatinus, & diſtrictualis inter ſe differunt.*

13 *Diſtrictualis quis ſit.*

14 *Bannitus tenetur ad collectas, ſtante ſtatuto, quòd quilibet ſubditus teneatur ſoluere collectas.*

15 *Collectas ſoluere ſpectat ad ſubditos.*

16 *Subditus quis dicitur ratione rerum, & bonorum, quę in loco poſſidet, ideoq; ibi forum ſortitur.*

17 *Bannitus poteſt conueniri coràm iudice illius loci, à quo fuit bannitus, ibique forum ſortitur, & ſaltem per procuratorem reſpondere tenetur.*

18 *Iuriſdictio in quos exerceatur.*

19 *Pendente cauſa appellationis ante ſententiam interpoſitæ, tempus interim ſuper cauſa principali, & ſuper alijs articulis cauſæ non currit.*

20 *Super deſertione appellationis quando neceſſaria ſit declaratio, & ante, quàm ea ſit facta, non currat tempus ſuper negotio principali, & quando ſecus, & num. 23.*

21 *Tempora à ſtatutis ciuitatis præfixa in dubio ſint ne continua, an utilia.*

22 *Iudex in dubio conſeruationi inſtantiæ fauere, & illam non eſſe deſertam pronunciare debet.*

EPITOME.

Bannitvm, qui eſſet palàm, & notoriè à ſuperiore tolleratus, & q̃ p̃ cõtumaciã tantũ fuiſſet bannitus poſſe bñficio ſtatutorũ de ciuibus, & diſtrictualibus loquentiũ gaudere, & ſaltem diſtrictualẽ, & ſubditũ eſſe nõ deſiiſſe, maximè qñ ſemper etiã poſt bannũ in loco, à quo fuit bannitus, bona poſſedit, & collectas, ac onera ſoluit, in hoc conſilio demonſtratur.

CONSILIVM CLXXXI.

In cauſa, & lite mota per dñm Iacobũ ceſſionariũ contra Artaldũ, ultra alia dubia ſæpius à clariſſimis doctoribus diſcuſſa, adhuc duo ſuperſunt, quæ & ſi à præfatis ad fauorẽ dicti Artaldi fuerint reſoluta, tñ ego quoque, ut ſuper illis ſententiã meam dicerẽ, requiſitus, quid ſentiã, exponã Primũ dubiũ ẽ, an ſtatutũ de iuribus non cedẽdis proſit ipſi Artaldo, nõ obſtãte eo, ꝙ tempore ceſſionis factæ is à ciuitate, & territorio

Mutinenſi bannitus eſſet. Secũdũ eſt poſito
tũ Artaldo nõ prodeſſet, q̃a ceſſio facta do
cobo ĩ ſe ualeret, & ex ea ille agere poſſet, an
taldo, qui multa cõtra exequutionẽ ſentent
ſus ipſum petitam oppoſuit, ſint elapſa fatalia
tp̃s quindecim dierũ datum à ſtatuto ad pro
& terminãdas exceptiones. ¶ Redeo ad pri
quo uidetur, ꝙ dictũ ſtatutũ de iuribus nõ c
nõ poſſit ad fauorẽ Artaldi induci, nec Arta
eo ſe fundare ualeat, ex quo is tempore, quo
mino Iacobo ceſſa fuerũt, erat capitaliter ba
quoniã dictũ ſtatutũ emanauit ad fauorem c
diſtrictualiũ Mutinenſiũ, cõtra quos ceſſio
cta eſſet, ut in eo conſtat, ſed Artaldus nõ er
Mutinæ, nec beneficio ſtatutorũ dictæ ciuita
dere poterat, eo tp̃e, quo ceſſio iuriũ cõtra i
cta fuit, quod tempus ceſſionis quo ad hanc
1 tis qualitatẽ à ſtatuto cõſideratã inſpici dẽt,
litas adiecta uerbo, uel participio dẽt intelli
dum tp̃s uerbi, uel participij, l. titius, ff. de mi
2 mẽ. & † quãdo ſtatutũ diſponit ſuper aliquo
qualitatẽ præſupponẽdo, diſpoſitio ſtatuti
habet, niſi de illa qualitate cõſtet, l. 1. §. ait
Bart. ac etiã in prin. illius legis, ff. ne quid
blico, Io. An. in c. 1. de homici. in 6. facit
Pau. de Caſt. in l. cogi, C. de peti. hæred. l.
2. ubi gl. Bar. & alij, ff. ex quibus cauſis in po
Paul. de Caſt. in l. ſi p̃ aliũ, §. docere, ff. ne q
3 in ius uoca. ui exi. Nã † Artaldus tp̃e ceſſion
erat bannitus, propter quod bannũ ipſe ciui
ſierat, & beneficio ſtatutorũ gaudere nõ po
bannũ capitale, propter quod bannitus pote
nè offendi, ſeu poſſe receptari prohibetur,
ſum ciuilitate, & omnibus iuribus, ac benefi
tatis, & operatur, ꝙ is beneficiis ſtatutorum
bus loquentiũ gaudere nequeat, ut habetur
& Alex. in l. fi. ff. de legatio. Bal. in l. uoluntas,
lum. C. de fideicom. l. amiſſione, §. qui defici
Bal. ff. de capit. diminut. Bal. in l. cum mulier
matri. Bart. & alii, in l. ex facto, §. ex facto, ff. a
lianum, cum ſi. ¶ Quibus tamen non obſtan
riũ arbitror de iure ueriſſimũ eſſe, ꝙ nõ obſ
no oppoſito, Artaldus poſſit, & debeat bene
cti ſtatuti gaudere, uidelicet ꝙ ceſſio facta
Iacobo contra ipſum Artaldũ fuerit ipſo iure
& dominus Iacobus agens ex illa ceſſione non
diendus, prout in dicto ſtatuto eſt cautũ, quia
ſio facta fuit ꝯ Artaldũ tunc ciuem, ſeu diſtri
4 Mutinæ, dato ẽt, ꝙ tunc eſſet bannitus, nã
bannũ aufert ciuitatẽ, & iura ſuæ ciuitatis ita,
nitus non dicatur ciuis, nec gaudeat beneficio
tatis, nec ſtatutorũ illius, quando eſt talis ban
impunè offendi poſſit, ſeu prohibitus ſit à ſta
ceptari, ad tradita per Bar. in terminis, ibiq;
d. l. fi. ff. de legat. & per eundẽ Bar. & alios, in d
cto, §. ex facto, alioquin contra, ut ibi: Sed
taldus, quãuis eſſet bãnitus, ut præſupponitur
nõ poterat impunè offendi, & receptabatur,
ptari poterat, ergo p̃p bannũ nec ciuitatem,
ſuæ ciuitatis amiſit, ſeu ciuis Mutinæ eſſe nõ
conſequenter ſtatutũ prædictũ de iuribus nõ
dis potuit ad eius fauorẽ allegari, & ipſe bene
lius ſtatuti gaudere põt, q̃a ei cõueniunt uerba
ti, & propterea ẽt illius diſpoſitio conuenire
argum. l. 4. §. toties, ff. de damno infect. cum
l. 1. in fin. ff. de aleato. & in l. in fraudem, in
5 lit. teſtamen. Quòd autem † Artaldus bannit
poſſet tp̃e banni impunè offendi, & poſſet rec
probatur, quia ſecundum ea, quæ mihi propo
ipſe palàm, & notoriè in ciuitate Mutinæ à ſup

bus in eundo, & redeundo tollerabatur, & recepta-
batur, ergo impunè offendi non poterat, perinde ac
ſi fuiſſet rebannitus, & ad patriam reſtitutus, vt eſt
cōis opinio doctorū, vt hr̄ per Sali. in l. nullus, C. de
iudi. Ant. de Butr. in c. quia circa, de deſponſ. impub.
Alex. in apoſtil. ad Bar. in l. ſi ex lege, ff. ad legem iu-
liam de vi priua. & in l. fi. ff. de adult. & in conſi. 1. in
vltima col. & in conſi. 107. vol. 2. Ioan. de Anan. in c.
ſicut iudęi, in 4. col. extra de iudę. Iaſ. in l. oēs populi,
in 17. col. ff. de iuſtitia, & iure, & in l. tale pactum in
col. C. de tranſactio. & Feli. in c. quæ in eccleſiarū,
in 4. col. extra de conſtitutionib. Et quamuis aliqui
contrarium voluerint per textum in clem. ſi ſumus,
de ſenten. excōicatio. tamen Felin. in d. c. ſicut iudæi
dicit primā opinionem eſſe veriorē, quoniam ple-
numque actus taciti vim diſpenſationis, ſeu reintegra-
tionis habent, ut per Inno. in c. veniens, de filijs preſ
byterorum, per gloſam in c. ſi ſeruus il 1. 54. diſtin.
per Bar. Ang. & Imolam in l. quidam conſulebat, ff.
de re iudic. & per Bal. in l. idem vlpianus, vbi bonus
text. ff. de excuſatio. tutorum. Nec obſtat d. clemen.
ſi ſumus, quia † illud eſt in abſolutione excōicatio-
nis, in qua requiritur quædam certa ſpecialis forma,
quæ per æquipollens non adimpletur, vt eſt gl. nota
bilis in clem. 1. in ver. donec, de decimis, & facit l. q
hæredi, & l. mœuius, ff. de conditio. & demonſtra.
cum ſimilibus: Secus eſt in relatione banni, † quæ ſo
lo verbo, ſolaq; voluntate ſuperioris fit, & obtineri
poſt Salic. poſt alios in l fi. C. de ſenten. paſſ. Et † dicit
Felin. in c. 1. in 8. col. de tregua, & pace, ꝙ ſi ſuperior
tollerat bannitum in ciuitate, videtur eū rebannire,
& idem erit, ſi fuiſſet ab eius officialibus tolleratus,
quorum tollerantia operatur idem, quod tolleran-
tia principis, vt volunt doct. mod. maximè Aret. cir-
ca fin. in c. 1. de conſtit. in illo articulo, an lex impe-
rialis liget oēs homines ēt non ſubditos de facto, &
faciunt ea, quæ habentur per Bart. in l. ſi publicanus,
§. in vectigalibus, ff. de publica. Præterea † Artaldus
fuit bannitus non ex veris probationibus, nec ex de-
licto verè probato, ſed per contumaciā, ergo non eſt
talis bānitus, qui ex diſpoſitione ſtatuti potuerit im-
punè offendi, ut eſt cōis ſententia doctorū, veluti at
teſtatur Iaſ. in l. tranſigere, C. de tranſact. & ibi Bald.
Sali. & Are. Bal. & Io. de Imo. in l. mora, ff. ſolu. matr.
Alex. in l. omne, circa princi. ff. de re iudi. Bald. ſu-
per ſtatutis in vlt. par. in verſi. 3. Albe. de Roſa. in 1.
par. ſtatutorum in q. 52. inci. ſed adhuc quæro, Alex.
in conſi. 113. in 2. col. vol. 7. & in l. 3. §. hæc verba, ff.
de negotijs geſtis: tale. n. † ſtatutum eſt valdè odio-
ſum, & ideò reſtringendum Bart. in l. neque. n. in fi-
nalib. ver. & ibi Alex. ff. de incend. ruin. & naufra. Fe
lin. in c. quæ in eccleſiarū, in 2. col. de conſtitutio. & in
c. cū bertoldus, de re iudic. cum alijs, quę ad hoc cu-
mulata fuerunt ab alijs aduocatis, ergo Artaldus rō
ne huius banni non deſijt eſſe ciuis per prædicta, &
ideò in eo verba ſtatuti prædicti de iuribus non ce-
dendis verificari poſſunt, vt ipſe beneficio illius gau
dere valeat. ¶ Prętere a poſito, ſed non conceſſo, ꝙ
rōne banni ciuis eſſe deſiiſſet, & ſic ex hoc capite nō
poſſet auxilio dicti ſtatuti iuuari, tn̄ ſaltē tanquā di-
ſtrictualis beneficio illius vti potuit, nā ſtatutum vo
luit in hoc prouidere nedū ciuibus, ſed ēt diſtrictua-
libus, vt ex verbis ſtatuti continetur, & propter ban-
nū quis non deſinit eſſe diſtrictualis, nec de territo-
rio, & maximè ſi in ciuitate tolleratus, & receptatus
fuit p ea, quæ ſupra adducta fuerūt, quę ad hoc benè
faciunt: Itē quia † & ſi pp bannū quis deſinat eſſe ci-
uis, vt declarant Bart. Alex. & alij in d. l. fi. ff. de lega.
cum ſimilibus ſupra alleg. tamen iure cautum non
reperitur, ꝙ deſinat eſſe ſubditus, ſeu diſtrictualis:

12 & ꝙ remaneat diſtrictualis, ꝓbari pōt, nam † differūt
inter ſe ciuis, comitatinus, & diſtrictualis adeò, ꝙ q
nō eſt ciuis, ſeu comitatinus, poteſt eſſe diſtrictualis
ad tradita, ꝑ Car. in cle. 2. §. ſanè, ibiq; Paul. de Leaz.
Archi. Pet. & Imo. & per Bar. in l. 1. §. cum urbem, ff.
de offi. præfec. urb. & Ale. in l. 2. in apoſtil. ad Bart. ff.
13 de uerbo ſignifi. † diſtrictualis. n. dicitur à diſtringen
do, & iuriſdictionē exercendo, ut ibi per Bar. & ꝑ In-
no in c. cū ad ſedē, de reſti. ſpoliatorū, & in c. ubi peri
culū, §. porrò, de ele. in 6 per Fel. in c. Rodulphus, de
reſcr. in uer. diſtrictus, & Bald. in c. 1. §. fi. quibus mo-
dis feu. amitt. Et inquit Alex. in d. l. pupillus, §. terri-
toriū, ff. de uerb. ſignifi. in apoſt. ad Bart. ꝙ territoriū
dicitur à terrēdo, & diſtrictus à diſtringendo, & ꝙ li-
cet quis territoriū realiter nō habeat, ſi tamen pote-
ſtatem, & iuriſdictionē in certas perſonas habeat, ꝑꝑ
illas territoriū habere dicitur, ſed diſtrictus, & terri-
toriū idē important, ut per Alex. in d. l. 2. Card. in d.
clem. 2. §. ſanè, Ang. & Alex. in l. fi. ff. de iuriſdi. omn.
iudi Io. And. in c. 2. de conſtitu. in 6. & glo. in cle. ne
romani in uer. diœceſim, de elect. ergo etiā ratione
perſonarū, in quas iuriſdictionē, & poteſtatē qs ha-
bet dicetur diſtrictū habere, & perſonæ illæ dicētur
diſtrictuales, quamuis non poſſint dici ciues, ſeu de
diœceſi, ut no. in d. clem. ne romani: Et in effectu di-
ſtrictuales dicūtur ſubditi, qui ſunt de iuriſdictione,
& in quos poteſtas, ac iuriſdictio exerceri poteſt, ut ꝑ
Bald. in d. c. 1. §. fi. per Abbatem in conſi. 20. inci. quæ
ſtione uertente, in prin. per Alex. in l. ſolet, ad fin. ff.
de iuriſd. om. iud. & per Fel. latè in d. c. Rodulpus, in
uer. territorium, & in uer. diſtrictus, circa finē, & infi
nita poſſent ad propoſitū allegari, quę tanquam no-
tiſſima omitto: Sed bannitus nō obſtāte banno, quā
uis non dicatur ciuis, tamen dici poteſt diſtrictualis,
quoniam remanet ſubditus, & de iuriſdictione loci,
ſeu iudicis, & ſuperioris ciuitatis, & ab illo pōt terre-
14 ri, atq; diſtringi, ergo dicetur diſtrictualis, nā † banni
tus tenetur ad collectas, ſtāte ſtatuto, ꝙ quilibet ſub-
ditus teneatur ſoluere collectas, Bal. in l. fi. C. ſi prop.
publi. penſita. Bart. in l. inter quos, §. damni, ff. de dā.
infect. Floria. in l. ſi pendentes, §. ſi quid, ff. de uſufru.
15 iuncto c. 2. cum ibi no. de conſtit. in 6. † ſpectat. n. ad
ſubditos ſoluere collectas, l. reſcripto, §. fi. ff. de mu-
nerib. & honoribus, & ibi Bart. & in l. cum neque, C.
de incolis, lib. 10. & in l. 1. in 5. col. C. de mulie. & in
quo loco eodem lib. Innocen. in c. ex parte, de uerb.
ſignific. Bart. in l. ſed reprobari, §. fi. in lectura Nico-
lai de Neapoli, ff. de excuſa. tutorum, gl. in §. ſi igitur,
in authen. quibus modis natural. effician. ſui, Spe. &
ibi Io. And. in tit. de cenſi. in §. 1. uerſi. quid ſi uniuer
ſitas, & Barto. in l. hi penes, & in l. colonos, la 1. C. de
16 de agri. & cenſi. lib. 11. Item † ſubditus quis dicitur ra
tione rerum, & bonorū, quæ in loco poſſidet, & ideò
ibi forum ſortitur, c. ſane, & c. fi. de foro competen.
& l. forma, §. ſi uerò, ibiq; gl ff. de cenſi. Sed Artaldus
ſemper poſſedit bona, ſoluitque collectas, & onera
in ciuitate Mutinæ, ergo quamuis deſierit eſſe ciuis,
non tamen deſiit eſſe ſubditus, nec diſtrictualis. Præ
17 terea † bannitus poteſt in loco, à quo fuit bānitus, co
ràm iudice illius loci conueniri, & ibi forū ſortitur,
ac ſaltē per procuratorē reſpōdere tenetur, l. papinia
nus exuli, ff. de mino. ibiq; Bar. & alii communiter,
Alex. in conſi. 72. uol. 2. Spec. in tit. de compe. iud. in
prin. uerſ. ſed pone quidam, & in §. 1. uerſicu. quid ſi
aliquis forenſis, Angel. in l. hæres, §. 1. ff. de iudic. l. 1.
& ibi docto. C. de fideiuſſo. & in l. 1. C. de ui public. &
Bart. in l. tutelas, §. item cum ciuitas, ff de capit. dimi
nu. ergo bannitus non obſtante banno, quamuis de-
ſinat eſſe ciuis, non tamen deſinit eſſe ſubditus, nec
18 diſtrictualis, quia † iuriſdictio non exercetur, niſi in

eos,qui ſunt faltē de territorio, & diſtrictu l.fi. C.de
iuriſd.om.iud.& l.fi.cū ibi no.ff.e.ti.& in d.c.2.ibiq;
Io.And.& alij de conſti. in 6. ¶ Rurſus poſito abſq;
tamen veritatis præiudicio, ꝙ Artaldus rōne banni
non eſſet ciuis, nec diſtrictualis, & ſic nullo modo
ſubditus,& conſequenter, ꝙ ipſe hoc reſpectu prin-
cipaliter,& directè non poſſet gaudere beneficio di
cti ſtatuti de iuribus non cedendis circa principiū,
tñ ſaltem per indirectū ſtatutum illud ei prodeſſet,
ut ex ceſſione facta do.Iacobo ipſe aſtringi,& cōue-
niri non poſſet, qm̄ ſicut Artaldus tēpore ceſſionis
erat bannitus,ita & ipſe do.Iacobus, ergo do. Iaco-
bus pariter rōne banni deſierat eſſe ciuis, & diſtri-
ctualis,& cōſequenter ſubditus,ſicut ipſe Artaldus:
Sed per dictū ſtatutū non ſolū ceſſio iuriū fieri pro-
hibetur ꝯ ciuē, uel diſtrictualē, ut in principio, ſed
etiā per omnia idem in dicto ſtatuto diſponitur, qm̄
ceſſio iuriū fieret ab aliquo ciue,uel comitatino nō
ſubdito cōis Mutinæ,ut in fine dicti ſtatuti ibi,idem
obſeruetur in non ſubdito cōis Mutinæ habēte cau-
ſam iure ceſſionis à ciue, uel comitatino, & comes
Gerardus,uel eius filij,qui ſunt,& erant ciues,ceſſe-
runt iura do.Iacobo, qui ratione banni non erat ci-
uis,nec diſtrictualis, & ſic deſierat eſſe ſubditus,præ
ſuppoſito, ꝙ ipſe Artaldus ſimiliter rōne banni ci-
uis,& diſtrictualis,& ſic ſubditus eſſe deſijſſet ex idē
titate rationis, ergo ceſſio iuriū dicitur facta à ciue
nō ſubdito, hoc eſt do.Iacobo, & propterea nullius
fuit momenti, & ex ea Artaldus conueniri non po-
tuit,& do.Iacobus non debet audiri,nec ei rō reddi,
ut habetur in ſtatuto in fine, iūctis prædictis: Ex qui
bus omnibus ultra ea, quæ alij doctiſſimi aduocati
in ſuis allegationibus & conſilijs poſuerunt,vr̄ con
cludendū, dictam ceſſionē fuiſſe ipſo iure nullā, &
ex ea Artaldum conueniri non poſſe,non obſtanti-
bus ijs,quę ſupra in ꝯriū ad fauorem do. Iacobi con
ſiderata fuere, quibus ex prædictis clarè colliguntur
reſpōſiones. ¶ Circa ſecundū, an Artaldo ſint lapſa
fatalia ad probandas, & terminādas exceptiones ab
ipſo oppoſitas, ex quo pro parte do. Iacobi fuit ap-
pellatum ab admiſſione articulorum, & nunquam
ſuper deſertione appellationis pronūciatū fuit,præ-
19 ſuppono id,quod eſt in iure tritū, ꝙ† pendente cau-
ſa appellationis ante ſententiā interpoſitæ, interim
tempus non currit ſuper cauſa principali, nec ſuper
alijs articulis cauſæ,vt in c.cū ſit,vbi hr̄,& in c.ut de-
bitus cum ibi not.extra de appel. & no.in clem.ſi ap
pellationem, de appel.& in c.ex parte il 2.de reſcrip.
20 An autem † ante,q̃ fuerit ſuper deſertione appella-
tionis pronunciatū,negotium principale adhuc pē-
dere dicatur ita, ꝙ primus iudex à quo ſuper illo, &
ſuper ſuis emergentibus procedere poſſit,an uerò ſa
tis ſit,notoriū eſſe,appellationē eſſe deſertā, ut quia
cōſtet lapſa fuiſſe omnia fatalia, hoc eſt bienniū,ſu-
per hoc uariæ uidentur eſſe opiniones, aliqui .n. di-
cunt cōem opinionem eſſe, ꝙ ſit neceſſaria ſenten-
tia,& declaratio iudicis ſuper deſertione,ut habetur
per Bart.& alios in l.eos, C. de appel. & Abb.in c.ex
ratione,extra eo.tit. cum ſimilibus allegatis per exi-
mium do.conſultorem Artaldi in ſuis allegationi-
bus:Aliqui uerò,& plurimi ꝯrium tenent, & dicunt
Moder. Peruſi. & clarius do. Præpoſitus Mediol. in
d.c. ex rōne, ꝙ cōis opinio doctorum uidetur eſſe,
ꝙ non ſit neceſſaria ſententia declaratoria ſuper de-
ſertione,ut uidetur probari in d.c.cū ſit,de appel.gl.
in d.clem.ſi appellationem, & in d.c. ex parte il 2.&
benè facit tex.in l.quoniā nonnulli, C.de appella.&
do.Præpo.in d.c.ex ratione allegat Ang. Bal.domi.
Anto. & Imo.in locis ſuis ibi allegat.& dominos de
Rota hoc tenuiſſe,quorū opinio, q̃uis ſit multū du-
bitabilis,tamē fortè procedere poſſet,qm̄ noto[...]
ſtaret,appellationē omnino eſſe deſertā, quia [...]
ter cōſtaret de lapſu omniū fataliū,& ita pro[...]
quūtur hanc ſententiā tenentes. Sed quando [...]
eſt,ſeu eſſe poſſet,tūc ſententia declaratoria [...]
ſertione neceſſaria foret, ut fuit expreſsè de[...]
Bal.in d.l.eos,in 4.col.uerſi. ex his apparet,[...]
Peruſ.in d.c.ex ratione,propè fi. poſt Ang.in[...]
preſſim,ff.de appel.& ita ēt uoluit Præpoſi.in[...]
ratione, qui exemplificāt hoc in caſu, in quo [...]
pellationis ꝓſequendæ eſſent utilia,nā cū [...]
ratur calculus,& plura poſſint allegari ad de[...]
dū tempora utilia nō cucurriſſe,declaratoria [...]
ritur:Sed in cauſis appellationū certa tp̄a ſunt [...]
ta Mutinēſia præfixa, q̄ pro maiori parte ſunt [...]
21 & nō cōtinua,† ꝓut tp̄a à ſtatutis p̄fixa in du[...]
ri utilia uoluerūt Bal.& Cy.in l.2.C.de ædil.a[...]
uis Alex.in rub.ff.de diuer.& temp. præſcr.in[...]
ad Bar.& ibi gl.& Bar.ſecus uelle uideātur,id[...]
tur, ꝙ in caſu noſtro fuit omnino neceſſaria [...]
declaratoria appellationis deſertæ, alioqn de[...]
tione cōſtare nō diceretur:quo fit,ut nō dica[...]
pſa fatalia præfixa ad probandū & terminand[...]
ptiones,cū, pendente appellatione, ſeu te[...]
ꝓſequendā appellationē,dicta fatalia in ſ[...]
terint.Præterea negari nō poteſt, quin ex[...]
biū ſit,an dicta fatalia fuerint elapſa,ergo [...]
22 nunciare debet, illa nō fuiſſe elapſa, q̄ ſi in[...]
dex debet cōſeruationi inſtantiæ fauere, & [...]
re eā nō eſſe deſertam, Pau.de Caſt.in l.1.[...]
Bal.in l.ꝓperandū, §.ſin autē reus, C.de iud.[...]
c.ad noſtrā,ibiq; Mod.maximè Præpoſi.& in[...]
23 ratione,in 2.col.cū ſi.ibi per eum alleg. Et [...]
ſufficere, ꝙ fuerit reuocatū in dubiū per ipſ[...]
an inſtantia, ſeu fatalia dicantur deſerta; quo[...]
operatur,ut declaratio,& ſententia ſuper de[...]
requiratur,alioquin proceſſus factus,pendēte[...]
modi dubio,ualebit perinde, ac ſi nō eſſent [...]
ſeu elapſa,quāuis in ueritate elapſa forent,[...]
tur,per do.Anto.in c.ſuper literis,in 28.col.[...]
Io.de Imo.in d.c.ex parte,il 2.in 8.col.& in d.[...]
literis,in 15.col.& refert,ac ſequit Fel.in d.c.[...]
te,in pen.col.in fi.de reſc. qui plura in ſimili[...]
& dat cautelā ad euitandam clem.ſi appella[...]
appel. ꝙ partes dicant,& allegent fatalia nō e[...]
pſa, & inſtantiā nō eſſe deſertā, niſi notoriè [...]
appareret.Reliqua in hoc articulo uidēda ſunt [...]
legationibus factis p̱ doctiſſimū aduocatū d[...]
taldi,q optimè loquutus fuit, & ego cū illius [...]
ſione pertranſeo, ꝙ Artaldo nō ſint elapſa fa[...]
ta à ſtatuto ad probandū, & terminandum ex[...]
nes,ſuper quo tamen nō eſt ulterius inſiſten[...]
tota uis in primo dubio conſiſtat, ſuper quo a[...]
rem Artaldi concluſum fuit. Laus Deo.

S V M M Æ.

1 *Procurator nō pōt pro homicida,& ad eius defenſionē [...]*
2 *Bannitus etiam iniuſtè,& inualidè poteſt impunè offen[...]*
cidi,ſtante ſtatuto,quòd bannitus,uel deſcriptus in [...]
ni,& in libro bannitorū,ſeu deſcriptus in banno [...]
mera actorum poſſit liberè,& impunè offendi,ac [...]
ſi aliàs eſſet à banno abſolutus, ſed non dum à libro [...]
cancellatus,& nu.5.8. uſque ad num.10.
Secus,ſi ſtatutū ſimpliciter de bānitis loqueretur,nu.6.[...]
3 *Bannitus,qui eſt rebannitus,& abſolutus,cautus ſit,[...]*
bro bannitorum cancellari faciat.
4 *Bannito,ſeu deſcripto in libro bannitorum dicenti ſe [...]*
tum non eſt credendū ad effectum, ut non poſſit [...]
di,niſi de hoc fidem per publicam ſcripturam fecerit.
7 *Bannum nullum,& inualidum non dicitur propriè,& [...]*
num,& bannitus nulliter non dicitur bannitus,[...]

1 Delinquens iam exiſtens extra territorium iudicis, in quo deliquit, an ab illo iudice poſſit citari, & inquiri, ac de eo deliĉto puniri, & pro confeſſo habeatur, ſtante ſtatuto, quòd contumaces pro confeſſis habeantur, & num. 13.
2 Bannitus in libro bannitorum deſcriptus in dubio ritè, & rectè bannitus præſumitur.
3 Bannitus ſimpliciter per ſolam cõtumaciã quando nõ comprehenditur ſub ſtatuto permittẽte bãnitum occidi, & quãdo ſecus.
4 Quid de bannito in ciuitate à ſuperioribus tollerato.
5 Procurator admittitur pro delinquentibus, qui ſolum de culpa, & leuiter arbitrio iudicis puniri poſſunt.

EPITOME.

Bannitvm in libro bãnitorũ, & in camera actorum tãquã bãnitũ deſcriptũ potuiſſe impune offendi, & occidi, licet tunc eſſet rebannitus, ſeu à ſuperiore tolleratus, ſed nondũ è libro prædicto cancellatus, & licet nulliter, & iniuſtè, ac per ſolã contumaciam fuiſſet bannitus, ſtante ſtatuto loci, ꝙ bãnitus, vel in figura banni, & in banno capitali, in camera actorum deſcriptus poſſit impune occidi;

Et occidẽtẽ hmõi bãnitũ à pęna homicidij excuſari, & poſſe ſe ꝑ ꝓcuratorẽ defẽdere, hic oſtenditur.

CONSILIVM CLXXXII.

Extat ſtatutũ ĩ ciuitate Bononiæ ſub rub. de generalibus, ſeu cõibus pęnis bãnitorũ, in §. ſi uerò, ꝙ bãnitus, vel in figura bãni deſcriptus ꝓ aliquo maleficio, ꝓ quo pœna mortis eſſet cõminata, ſiue impoſita, liberè, & impunè poſſit à quocũq; offendi, & occidi, & ꝙ tales offenſæ, vel iniuriæ non emẽdentur, nec uindicẽtur, & tales offendẽtes, ſeu occidẽtes nõ poſſunt occaſione taliũ offenſionũ, ſeu occiſionũ citari, inquiri, moleſtari, vel requiri, aut cõtra eos quouis modo procedi, vel puniri. Idem ſtatuitur in prouiſione de præmio dando illis, qui interficient bannitum in pęna capitali, ꝙ quicunque deſcriptus in bãno capitali, & ad mortem in camera actorum, vel ad diſcum, urſi poſſit impunè occidi, & qui talem occiderit, ipſo facto ĩtelligatur à tali crimine abſolutus: Debeat tamen, & teneatur poteſtas, ſeu alius officialis, ad quos ſpectat, de homicidio cognoſcere, procedere, & proceſſum facere cõtra talem occiſorem eo modo, quo contra homicidas procedendum eſt, & cõſtito, quis fuerit interfector banniti, debeat abſolui. Poſſintq; ipſe banniti occiſor, vel occiſores per procuratorem ad ſui defenſionem in eo crimine cõparere, non obſtante altero ſtatuto, vel prouiſione cõtrafaciente. His ſtatutis, ſeu prouiſionibus ita ſe habentibus, ex illorũ diſpoſitione infertur, ꝙ quamuis cõtra occiſores Pauli, qui tãquam bannitus erat deſcriptus in bãno capitali in camera actorum, per dominum iudicem poſſit de homicidio procedi ad effectum dictos occiſores à tali crimine abſoluẽdi, tamen ipſe iudex tenetur procuratorem ad dictorum occiſorum defenſionem admittere, licet † aliàs tàm ex forma iuris, q̃ ſtatutorũ communis Bononiæ pro homicida, & ad eius defenſionem procurator comparere nõ poſſit, vt in l. pen. §. ad crimen, ff. de publi. iudi. & in c. ueniens, extra de accuſat. cum ſi. & in ꝓuiſione, ꝙ nullus poſſit cõparere per procuratorem, & in prouiſione, ꝙ nullus poſſit pro offendente aliquem comparere: Et † ex quo permiſſum eſt liberè, & impunè offendere, ac occidere bannitum, vel deſcriptum in figura banni, ſeu deſcriptum in banno capitali, in camera actorum, vel ad diſcum urſi, ſequitur, ꝙ etiam ſi talis non fuiſſet ritè, ſeu rectè bannitus, & ſic iniuſtè, & inualidè, potuiſſet tamen liberè, & impunè offendi, atque occidi, cum non ſolum
cõſideretur, ꝙ ſit bannitus, cuius appellatione uenit
iuſtè, & ritè bannitus iuxta ea, quę habentur per Bar.
in l. prætor, §. & parui, ibiq; Alex. ff. quod vi, aut clã,
l. 4. §. condemnatũ, ff. de re iud. ibiq; Ang. & Alex. &
Bar. in l. nõ putauit, §. nõ quæuis, ff. de bon. poſſ. con
tra tab. & per eundẽ Bar. Alex. & alios in l. 3. §. ſi ſeruus, ff. de acquir. poſſ. ſed etiam ſufficit duntaxat, ꝙ
ſit in figura banni, & in camera actorũ deſcriptus, &
ideò occidens talem in libro bannitorum deſcriptũ
ab homcidio, & pœna excuſatur, etiam ſi deſcriptus
in banno eſſet aliàs à banno abſolutus, quia donec
eſt deſcriptus inter bannitos, hæc qualitas, ſeu appel
latio bãni ineſſe videtur, & durat, & ꝓpterea etiam
illius effectus durabit, l. tutelas, ff. de capit. dimin. &
ita voluit Bal. in l. labeo, §. 1. in fi. ff. de pactis, qui dicit
3 † cautum eſſe debere bãnitum, ſeu deſcriptũ in libro
bannitorum, ut ſe de libris bannitorum cãcellari faciat: & hanc Baldi opinionẽ ſequitur Alex. in conſi.
114. uol. 1. & in l. huiuſmodi, §. ſi ita cui, ff. de leg. 1. dicit illam eſſe ueriorem, & tenendã ed excuſandũ oc
4 ciſorem bãniti poſt offenſam cõmiſſam: & † ideò inquit Bar. in l. nõ ſolũ, §. morte, ff. de noui oper. nunci.
in 2. q. prin. ꝙ nõ eſt credendũ bãnito, ſeu deſcripto
in libro bãnitorum, ſi dixerit ſe rebannitum ad effectũ, ut nequeat impune offendi, niſi de rebannimen
to fidem per publicam ſcripturam fecerit, & ad notitiã deduxerit, & facit id, quod voluit Io. An. in ad-
5 dit. Specu. in tit. de oblig. & ſolu. in fi. unde † Alex. in
d. conſi. 114. not. dixit, ꝙ ſi princeps bãnito gratiam
fecerit, & mandauerit illum de libris cancellari debere, & interim ante cãcellationẽ bãnitus offenſus,
& occiſus fuerit, occidens excuſatur, nec puniri põt:
& idẽ uoluit Paul. de Caſt. in l. ſi duo, ff. de acquir. hæred. dicens vlterius, ꝙ ſi occidenti poteſt negligẽtia
imputari, qa diligenter nõ inueſtigauerit, an ille eẽt
rebãnitus, nec ne, & an iuſtè bannitus, ꝓpter hoc nõ
poterit de occiſo puniri, ſed de ſimplici culpa, & ſic
leuiter: & Ang. Io. de Im. & Mod. ib: dicunt, ꝙ aut facta eſt diligẽs inquiſitio per offendentẽ, ſeu occidẽtem, an bãnitus ſit ritè, & rectè bannitus, & tunc qa
eſt iuſtus error in facto alieno, excuſatur occidẽs bãnitũ iniuſtè, l. de ętate, §. ex cauſa, ff. de ĩterrog. actio.
& l. pen. ff. de adult. aut nõ fuit facta diligens inquiſitio, & tunc occidẽs nõ poteſt de dolo puniri, ſed ſolũ de culpa, & ita ſequitur Bar. in d. l. pen. quia publica ſcriptura, in qua bannitus eſt deſcriptus, occidẽtẽ
excuſat, & faciunt no. per Sali. in l. eum, qui duas, C.
de adult. qui idẽ dicit: & ſi rectè inſpiciantur ea, quæ
not. voluit, & dixit Ang. in cõſi. 287. in 2. dubio, pręſens difficultas determinatur, ꝙ ad excuſandũ occidentẽ bannitũ ſatis ſit, quẽ eſſe in libro bannitorum
deſcriptum, niſi occidẽs ſciuerit bannum eſſe nullũ,
ſeu reuocatum: & hæc eſt cõcluſio doctorum magis
communis, vt habetur per Io. An. in c. quod qs man
dato, de reg. iur. in 6. in mercurial. qui diſtinguit, an
occidens pro certo ſciuerit nõ eſſe ritè, & iuſtè bannitũ, & tunc occidens punitur, an vero ignorauerit,
errando in facto, & de occiſo nõ punitur, & de igno
rantia ſtatur aſſertioni, & iuramẽto occidẽtis, vt hr̃
per Ang. in d. conſi. 287. per tex. in l. præſenti, §. pen.
C. de his, qui ad eccl. in l. fi. §. in cõputatione, C. de iu
re delib. l. nõ oẽs, § à Barbaris, ff. de re milit. & l. marcellus, § 1. ff. rerum amot. cũ ſi. & hæc ſequũtur doct.
maximè Bar. in d. l. pen. ff. de adult. & in l. ſi cũ duas,
C. eo. ti. & ꝙ ſola deſcriptio in libro bannitorũ excuſet, probat tex. no. in l. igitur, §. poteſt, ff. de liber. cau.
ubi ſeruus, qui moratus eſt in libertate prætextu ſcri
pturæ teſtamenti, quæ erat ipſo iure nulla, & quam
eſſe nullam ignorabat, excuſatur à dolo, & dicitur
6 ex iuſta ratione motus. Et † ſi benè inſpiciantur do-

ctores